

Region Örebro län

Verksamhetsberättelse

Folktandvårdsnämnden

Helår 2021

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Syfte	3
3	Väsentliga händelser	3
4	Nämndens mål, strategier och uppdrag	6
4.1	Sammanfattning resultat av mål och uppdrag	6
4.2	Perspektiv: Invånare och samhälle.....	7
4.3	Perspektiv: Process	15
4.4	Perspektiv: Resurs.....	18
5	Ekonomi	25
5.1	Resultatrapport folkvandvårdsnämnden	25
5.2	Årets resultat	26
5.3	Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans	27
5.4	Investeringar	28
5.5	Produktions- och nyckeltal	29
6	Personalekonomi	32
6.1	Personalkostnader	32
6.2	Kostnadsanalys	32
6.3	Antal tillsvidareanställda årsarbetare	33
6.4	Årsarbetare, faktiskt arbetad tid (nettoarbetstid + extra tid (mertid, övertid))	34
6.5	Sjukfrånvaro.....	35
7	Framtida utmaningar	36
8	Intern styrning och kontroll	37
8.1	Internkontrollplan	38
8.2	ISK-bedömning.....	48

1 Inledning

Visionen är utgångspunkten för all vår verksamhet.

Visionen: Tillsammans skapar vi ett bättre liv.

Visionen visar färdriktningen och det framtida önskvärda läget för Region Örebro län och värdegrunden och värdeorden, samarbete, utveckling och professionalism ger de tydliga värderingar som ska genomsyra vårt arbete. Tillsammans stärker de vår gemensamma identitet och visar hur chefer och medarbetare ska förhålla sig till varandra och till länsinvånarna.

Verksamhetsberättelsen utgår från verksamhetsplanen, vilken i sin tur utgår från förutsättningar, mål, inriktningar och ambitioner som uttrycks i folktandvårdsnämndens verksamhetsplan samt Folktandvårdens och verksamhetens egna mål.

2 Syfte

Folktandvården ska bidra till tandhälsa genom att erbjuda alla länsinnevånare tandvård med förebyggande inriktning av hög kvalitet, utgående från individens behov. Tandvården ska ges på lika villkor. Folktandvården ska dessutom aktivt bedriva utbildning, utveckling och forskning för att bidra till tandvårdens utveckling inom såväl det egna länet som landet som helhet.

3 Väsentliga händelser

Väsentligaste händelserna:

- Coronapandemins påverkan av vården och ekonomin.
- Framtagandet och implementeringen av resursfördelningsmodellen.
- Digitala utvecklingen, nya utrustningar och nya tjänster.
- Samarbete med Suntarbetsliv kring friskfaktorer.

Nuvarande situation:

Påverkan av pandemin: Coronapandemin har påverkat Folktandvårdens verksamhet och som följd även ekonomin under hela 2021. Folktandvården har följt utvecklingen noggrant och efterlevt restriktioner och rekommendationer från Folkhälsomyndigheten och smittskydd i regionen. Tandvårdsledningen med utökning av chefstandläkare, hygienansvarig och ansvarig för skyddsmaterial har träffats för veckovisa avstämningar under delar av året. Folktandvården har under hela året erbjudit vård för samtliga patienter under iakttagande av smittskyddsrestriktioner och hygienkrav. Det är dock fortfarande mycket svårt att nå full fyllnadsgrad i Folktandvårdens tidböcker, då frekvensen återbud är klart högre och resurserna som kan allokteras till att kalla in patienter med kort varsel är begränsade. Sjukfrånvaron i personalen är också förhöjd då Folktandvårdens personal är ombedd att stanna hemma vid symtom från övre luftvägar. Dessa problem har varit aktuella under hela verksamhetsåret 2021. Region Örebro län har givit förtur till Folktandvårdens patientnära personal och de flesta var dubbelvaccinerade innan sommarsemesterna. En stor del av det ekonomiska underskottet som levereras under 2021 tillskrivs konsekvenser av pandemin.

Folktandvården har tagit fram resursfördelningsmodeller för de olika verksamhetsgrenarna. Modellen utgår ifrån varje enhets unika uppdrag med hänsyn taget till riktlinjer för vård. På detta sätt har resurserna i form av personal och personalkategorier beräknats för varje enhet. Med detta som utgångspunkt har personal omplacerats, tillfälligt eller permanent, mellan enheter.

För 14 tandvårdsbiträden har en process för uppsägning avslutats. Kostnadsreduktionen som det innebär har gett effekt under det senare halvåret 2021.

Under 2021 har Folktandvårdens digitala mottagning implementerats och sattes i driftsorganisation 1 augusti.

Bokningssystemet "Hygga" har testats under namnet "Folktandvården Direkt" i Lindesberg. Folktandvården Direkt kommer att utvärderas i början av 2022 och beslut om framtiden kommer fattas därefter.

En ny socio-ekonomisk kartläggning inom Örebro län har genomförts i samarbete med regionstaben och tandvårdsenheten. Kartläggningen har varit stöd i resursallokeringen och i planeringen för Folktandvårdens folkhälsoenhets generella insatser.

Nationella riktlinjer för tandvård har presenterats under 2021, implementeringsarbetet i Folktandvården har påbörjats och kommer att fortlöpa under 2022.

Ett samarbete med organisationen Suntarbetsliv har inletts kring de framforskade friskfaktorerna med målet att få friskare arbetsplatser med medarbetare som är utvecklingsbenägna, mår bra och trivs med sitt jobb. Alla chefer har bjudits in till 7 workshops kring hur man arbetar med friskfaktorerna. Friskfaktorn "kommunikation och återkoppling" var den som valdes att arbeta med först. Varje chef har fått välja ett beteende hos sig själv att börja göra, sluta göra eller förändra för att stärka just sin kommunikation och återkoppling. Friskfaktorerna kommer att implementeras i vår ordinarie verksamhet och den arbetsgrupp som tillsattes i början av samarbetet kommer under 2022 att finnas till för fortsatt stöd.

Rekryteringsarbetet med att rekrytera en ny förvaltningschef för Folktandvården är klart. Idakajsa Sand tillträdde som ny Folktandvårdsdirektör den 1 juni 2021.

Framtida utmaningar:

Kompetensförsörjning. Det råder brist på tandläkare, specialisttandläkare och tandhygienister. Folk tandvården måste arbeta för att behålla kompetent personal och rekrytera nya medarbetare där det behövs. Folk tandvården måste också arbeta för att antalet utbildningsplatser för tandhygienister ökas. Möjligheterna till rekrytering av tandsköterskor bedöms goda.

Tillgänglighet. Med tanke på nuvarande och framtida brist på legitimerad personal kommer prioriteringar i tillgänglighet behöva göras. Det är och kommer förbli svårt att bemanna mindre kliniker med stort pendlingsavstånd till Örebro, hänsyn kommer behöva tas till arbetsmiljö, patientsäkerhet och ekonomi i planeringen framåt för dessa kliniker. Fortsatta samtal kring mobila och/eller digitala alternativ för tandvård måste föras.

Digitalisering. Folk tandvården Direkt och Folk tandvårdens digitala mottagning har under 2021 utvecklats och kunnat erbjuda nya sätt för våra patienter att få tillgång till tandvård. Folk tandvården har planerat för att delta i innovativa digitaliseringsprojekt gällande AI (artificiell intelligens) bland annat i samarbete med Region Västerbotten.

Ekonomi. Folk tandvårdens bokslut för 2021 slutade på -14,0 miljoner i budgetavvikelse. Den ekonomiska handlingsplanen har medfört besparingar på 12 miljoner kronor och inför 2022 har ytterligare tillägg gjorts i handlingsplanen, men så länge pandemin pågår är det svårt att nå en ekonomi i balans. Specialisttandvården arbetar med ett strategidokument "Specialisttandvården till 2035", dokumentet ska ligga som grund för diskussioner kring specialisttandvårdens uppdrag och finansiering.

Ett styrkort med 8 styrmått har tagits i bruk under 2021. Dessa styrmått kommer under första kvartalet 2022 att utvärderas och justeras för att tydligare leda oss till målet en ekonomi i balans.

4 Nämndens mål, strategier och uppdrag

Symbolförklaringar

Färgindikatorer, resultat måluppfyllelse helår och resultat genomförande av uppdrag helår.

- = uppnått eller överträffat målnivån
- ◆ = mindre, acceptabel avvikelse från målnivån
- = större negativ avvikelse från målnivån

Förändringspilar, utveckling under året, resultat helår jämfört med föregående år alternativt årets början

- ↑ = resultatet har förbättrats
- ↔ = resultatet är oförändrat
- ↓ = resultatet har försämrats

Indikatorer, status för perioden vid helår

- = helt
- ◆ = delvis
- = inte alls
- = värde saknas för perioden

4.1 Sammanfattning resultat av mål och uppdrag

Resultat måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
	grön	gul	röd
Effektmål från regionfullmäktige	1	3	1
Nämndens mål	18	4	2
Nämndens uppdrag	0	1	0

Orsaken till ett effektmål och två Folk tandvårdsnämndsmål blir rödmarkerade är:

1. Coronapandemin innebär omfattande ekonomiska konsekvenser för Folk tandvården, därför har inte Folk tandvården en ekonomi i balans.
2. Utvecklingen och implementering av journal på nätet är ej uppstartat på grund av att det pågår en upphandling av nytt journalsystem.
3. Det går inte att ta fram tillförlitlig statistik ur personalsystemet Heroma, när det gäller andelen av vår tandvårdspersonal som jobbar kvar mer än 4 år.

4.2 Perspektiv: Invånare och samhälle

Effektmål 5. Länets invånare har en god, jämlik och jämställd munhälsa.

Kommentar

Folktandvården ska bidra och arbeta brett för att länets invånare ska ha en god, jämlik och jämställd munhälsa. Resursmodellen som beskriver mängden resurser som behövs i relation till varje enhets uppdrag, används också för att fördela resurser mellan enheterna för att uppnå en god och jämlik tandvård. Arbetet fortsätter med att övergå till flödeseffektivitet med fokus att få patienter med låga vårdbehov färdiga vid sitt första besök, där projektet Folktandvården Direkt i Lindesberg är ett exempel på en väl utvecklad flödesprocess. Ett flödeseffektivt arbetssätt är värdeskapande för patienten men förväntas också leda till att fler patienter kan tas om hand med förändrade resurser. Styrmåten som togs fram under 2020 har följts upp månatligen med styrning mot uppföljning av uppdraget, prioritering och flödesprocesser. Folktandvårdens folkhälsoenhet arbetade med generella populationsinsatser i områden och i grupper/skolor med hög kariesförekomst baserat på den socioekonomiska klusteranalysen. På grund av coronapandemin har tyvärr många patienter avstått tandvård och rätt vård och prioriteringar har inte alltid varit möjliga.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
<p>De hälsofrämjande insatserna i riskområden ska öka. Antal aktiviteter i socioekonomiskt svaga områden ska öka i jämförelse med tidigare år.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Alla klasser i länet har erbjudits hälsofrämjande aktiviteter i form av skolbesök i var och ett av skolans stadier. Många klasser har nåtts av aktiviteten (fysiskt, digitalt eller utomhus) dock ej alla på grund av coronapandemin. Tandresan genomfördes i årskurs 4.</p> <p>Riktade insatser i socioekonomiskt svaga områden har i något reducerad omfattning fortgått trots pandemin, dock har ej aktiviteterna ökat. Glada tanden, fluoridsköljning i skolan har delvis pågått under året, men många verksamheter har valt att pausa aktiviteten på grund av pandemin. Folktandvården har deltagit andra lokala aktiviteter, i den mån dom ägt rum i risktyngda områden. Så kallade tandborsbytarveckor har genomförts och deltagande i lokala event till exempel Brickebackensdag.</p>	<p>■ Inte alls</p>	<p>■ →</p>
<p>Alla patienter i Folktandvården prioriteras efter definierade riskgrupper beroende på behov av tandvård.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Prioriteringsordningens följsamhet följs månatligen. Riktlinjen för prioritering är uppdaterad under året med ett förtydligande att de med högst risksumma ska erbjudas vård först.</p> <p>Försening av revisionsundersökning av barn och unga per 31 december var 1,1 procent jämfört med 0,7 procent föregående år. Försening av revisionsundersökning av patienter med regionens tandvårdsstöd var 6,3 procent jämfört med 10,2 procent föregående år. Följsamhet för prioritering för övriga vuxna har inte följts upp separat.</p>	<p>◆ Delvis</p>	<p>◆ →</p>

Mål: Folk tandvården använder bästa tillgängliga kunskap i varje patientmöte.

Kommentar

Folk tandvården har en väl etablerad struktur för lokal kunskapsstyrning genom ett vådråd, odontologiskt ansvariga och ämnesansvariga tandläkare. Uppföljning sker kontinuerligt på olika sätt av följsamhet till riktlinjer.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Folk tandvården följer prioriteringsordningen när vi omhändertar patienter. <i>Kommentar</i> Prioriteringsordningens följsamhet följs månatligen. Försening av revisionsundersökning av barn och unga per 31 december var 1,1 procent jämfört med 0,7 procent föregående år. Försening av revisionsundersökning av patienter med regionens tandvårdsstöd var 6,3 procent jämfört med 10,2 procent föregående år.	 Delvis	
Folk tandvården ska fördela de kliniska resurserna utifrån resursfördelningsmodellerna. <i>Kommentar</i> Resurser har under året fördelats mellan enheter/kliniker utgående från resursfördelnings/resursbehovsmodellen.	 Delvis	
Folk tandvården prioriterar resurser i den förebyggande tandvården utifrån den socioekonomiska analysen. <i>Kommentar</i> Genomgång av de hälsofrämjande populationsinsatser, generella insatser, visade på att dessa utförs i områden där behovet är störst.	 Helt	

Mål: Samverkan med andra intressenter såsom vårdgivare, patienter och anhöriga avseende vård för prioriterade och sköra grupper.

Kommentar

Samverkan för samtliga verksamhetsområden i Folktandvården har utökats ytterligare med andra intressenter inom såväl regionen som kommunerna i länet.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Folktandvården är representerad i fora/grupperingar för god och nära vård. <i>Kommentar</i> Folktandvården ingår bland annat i grupperingar/nätverk: <ul style="list-style-type: none"> • Hälsöfrämjande insatser i Region Örebro län • Kompetensgrupp Nutrition och Munhälsa Region Örebro län • Nätverk Barnhälsovården/Folktandvården • Folkhälsoteam Samverkan Region-Kommun-Civilsamhälle • Regional samverkan kring framtida lokaletableringar för Hälso- och sjukvård samt tandvård 	 Helt	 →
Väntetiderna ska minska för samtliga patientgrupper som är i behov av vård inom Orofacial medicin. <i>Kommentar</i> Ansvaret för remisshantering/väntetider ligger sedan oktober 2020 under Hälso-och sjukvårdsförvaltningen. Orsaken till organisationsförändringen grundade sig i att samla Region Örebro läns resurser inom Orofacial medicin för ett effektivare patientomhändertagande.	 Delvis	 →

Effektmål 6. Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig tandvård.

Kommentar

Genom effektiva och högkvalitativa vårdprocesser, som ständigt förbättras och anpassas efter bästa kunskap, skapas ökat värde för Folk tandvårdens patienter.

Folk tandvården har haft samtliga kliniker öppna under 2021 trots coronapandemi, med viss inskränkning av öppettiderna på mindre kliniker.

Tillgänglighetsperspektivet har diskuterats och samtalet kommer att fortsätta under 2022 med utgångspunkt i frågeställningen: "Vad är tillgänglighet?" och vidare resonemang kring om det handlar om öppettider, telefontillgänglighet, möjlighet till digital konsultation, klinikenärvaro i alla länets kommuner med mera.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
En enkät vid årets slut visar att en övervägande del av Folk tandvårdens patienter är nöjda med vården Folk tandvården erbjuder. <i>Kommentar</i> 1039 patienter har svarat på enkäten där 91% är nöjda eller mycket nöjda med den vård de fått.	 Helt	

Mål: Den förändrade kallelseprocessen där patienterna själva bokar sin tid ger en ökad tillgänglighet.

Kommentar

Enligt statistik för 2021 så ökar antalet patienter som bokat tid via webbtidboken.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Antalet patienter som bokar sin tid enligt den förändrade kallelseprocessen ökar kontinuerligt liksom de som bokar sin tid via webben. <i>Kommentar</i> Enligt statistik för 2021 så ökar antalet patienter som bokat tid via webbtidboken.	 Helt	
Antalet inkommande telefonsamtal till allmän tandvården minskar. <i>Kommentar</i> Antalet samtal har inte minskat och anledningen är en ökning av andelen samtal som orsakas av coronavirus/sena återbud. Totala antalet inkommande samtal under 2021 var 177 470. En ökning med 4 976 samtal jämfört med år 2020.	 Inte alls	

Mål: Personal med rätt kunskap och kompetens för uppgiften.

Kommentar

Varje chef ansvarar för att medarbetarna innehar aktuell kunskap och kompetens för sina uppgifter. I samband med medarbetarsamtalet har varje chef gått igenom medarbetarens behov av kompetensutveckling. Under 2021 har utbildningsmöjligheter varit betydligt mer begränsade generellt på grund av coronapandemin men medarbetare har ändå, om än i mindre omfattning, kunnat delta i olika digitala möten, utbildningar/kurser och konferenser.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
<p>Folktandvården har en struktur för kompetensinventering.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Folktandvården har under året följt Region Örebro läns kompetensinventeringsprocess.</p> <p>Under våren har en kompetensinventering genomförts förvaltningsvis i Region Örebro län som avsåg behov av kompetens nu och fyra år framåt i tiden. Alla chefer i Folktandvården gavs möjlighet att lämna sina synpunkter och tankar kring sitt eget ansvarsområdes kompetensbehov samt skatta dagsläget och läget framledes utifrån bland annat vetskap om pensionsavgångar, tjänstledigheter och andra typer av frånvaro. Resultatet av inventeringen sammanställdes i en rapport som informerades tandvårdsledningen och som också bilades den regionövergripande rapporten.</p> <p>Under året har funktionsbeskrivningarna uppdaterats, vilka bl.a. inbegriper de arbetsuppgifter som gäller för respektive yrkeskategori. Utifrån funktionsbeskrivningarna, på vilken kompetensnivå respektive medarbetare befinner sig samt utvecklingsbehov på den specifika kliniken/arbetsplatsen ger ett eventuellt kompetensgap. Ett gap som kan resultera i en kompetensinsats som gäller alla medarbetare i Folktandvården, en klinik, en viss yrkesgrupp eller enskilda medarbetare.</p> <p>Hur Folktandvården som arbetsgivare klarar av att attrahera, rekrytera, bibehålla och utveckla medarbetare, det vill säga hur medarbetarebudandet ser ut, och i vissa fall även avveckla, är en strategisk fråga som Folktandvården arbetar kontinuerligt med och särskilt i tider då än fler privata aktörer utmanar på tandvårdsmarknaden.</p>	<p>● Helt</p>	<p>● ↗</p>

Mål: Odontologiska utbildningsenheten bedriver ST-utbildning i alla specialiteter och betraktas nationellt som en av sex utsedda kunskapsnoder i Sverige.

Kommentar

Antal nationellt finansierade ST-platser är oförändrat (9 stycken) men en ökad efterfrågan från externa aktörer av uppdragsutbildningar har funnits under 2021. Utbildning sker i alla specialiteter undantaget bettfysiologi och oral radiologi. I enlighet med den nationella utredningen kring ST-utbildningens framtida finansiering utpekas Örebro som en viktig kunskapsnod för framtida ST-utbildningar.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Öka antalet ST-tjänster 2021 jämfört med 2020.	23 st	23 st
<i>Kommentar</i>		
Per 31/12 2021 bedriver 23 tandläkare ST-utbildning i regionen. Under 2022 finns förfrågningar från externa aktörer kring ytterligare uppdragsutbildningar.		

Mål: Odontologiska forskningsenheten bedriver kliniskt inriktad forskning av hög kvalitet i samverkan med högskolor och universitet.

Kommentar

Majoriteten av FoU-projekten (forskning och utveckling) är patientnära kliniska studier. Samverkan sker med Örebro universitet, Malmö universitet, Göteborgs universitet (Sahlgrenska akademien), Odontologiska institutionen, Jönköping, Universidad Internacional de Catalunya, Barcelona, University of Sheffield (UK); Cochrane, University of Saarland, Tyskland och Studio Ortodontico, Trento, Italien.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Antal doktorander ökar 2021 jämfört med 2020.	7 st	7 st
<i>Kommentar</i>		
Jämfört med 2020 har antalet doktorander ökat.		

Mål: Folktandvården har en modell för att möta framtidens behov av en nära och tillgänglig tandvård med mobila alternativ.

Kommentar

Utredning är utförd och redovisad för Folktandvårdsnämnden, en modell är framtagen. Tillgänglighetsperspektivet har diskuterats och diskussionen kommer att fortsätta i nämnden under 2022 med utgångspunkt i frågeställningen: "Vad är tillgänglighet?" och vidare resonemang kring om det handlar om öppettider, telefontillgänglighet, möjlighet till digital konsultation, kliniknärvaro i alla länets kommuner med mera. Dessa diskussioner ska vara ett stöd i beslut kring mobila alternativ under 2022.

Effekt mål 8. Länets invånare har tillgång till bra digitala tjänster utifrån deras behov.

Kommentar

Utveckling har skett av nya tjänster för tidsbokning via 1177.se. Ny-, om- och avbokning är möjlig att göra via sms-länk in till 1177.se. Framtagande av digital hälsodeklaration pågår och breddinförande beräknas ske i början av 2022.

Folktandvården erbjuder alla länsinvånare en digital mottagning där man kan få rådgivning och information i olika typer av tandvårdsfrågor.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Ett ökat utbud av e-tjänster till invånarna för att möta kravet om "Digitalt först". <i>Kommentar</i> Funktion för nybokning har utvecklats och implementerats i verksamheten tillsammans med en stor förändring av kallelseprocesser där kallelse sker med så kallad öppen tid via sms, där patienten själv får gå in och boka besökstid som passar.	 Helt	 →
Minst 80 procent av länets invånare är användare av 1177 Vårdguidens e-tjänster. <i>Kommentar</i> Region Örebro län ligger bland de regioner som har högst andel av länets invånare som användare av 1177 Vårdguidens e-tjänster.	92%	80% ↗

Mål: Patienten har tillgång till ”journal på nätet”.

Kommentar

Styrgruppen för Lifecare Dental satte hög prioritet på att utveckling skulle ske. Tieto/Evry har lämnat lösningsförslag som ej är uppstartad. Beslut är taget att implementering ej sker på grund av att upphandling av nytt journalsystem pågår.

Mål: Folk tandvården ska erbjuda digitala vårdbesök.

Kommentar

Folk tandvården har på ett framgångsrikt sätt implementerat digitala vårdbesök och digital mottagning i verksamheten. Ökningen av antalet genomförda digitala besök och rådgivningar är flera hundra procent under 2021.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Antalet digitala vårdmöten ska öka. <i>Kommentar</i> Antalet digitala vårdmöten har ökat under 2021 såväl vad gäller Digital mottagning som Digitala återbesök. Digital mottagning, 971 genomförda tillfällen med rådgivning och konsultation. Digitala återbesök, 352 genomförda återbesök för exempelvis kontroller och uppföljningar via digital plattform.	1 312 st	80 st
Att digitala färdbiljetter erbjuds patienter vid tandvårdsbesök. <i>Kommentar</i> Två pilotkliniker har startat med digitala färdbiljetter under november 2021 och planering för breddinförande är satt till januari 2022. De digitala flödena för färdbiljetter via Länstrafikens applikation fungerar väl på de två pilotklinikerna som är igång.	 Helt	

4.3 Perspektiv: Process

Strategi: Kvalitet och utveckling

Kommentar

Kvalitet och utveckling är en del av ordinarie verksamhet genom bland annat kunskapsstyrning, dagligt förbättringsarbete via Kaizen, avvikelser och patientsäkerhet, uppföljning, samverkan och genom olika innovationer och utvecklingsprojekt.

Folktandvården har goda relationer till Region Örebro läns övriga verksamheter, genom deltagande i det regiongemensamma arbetet via arbetsgrupper och strategiska grupperingar. Folktandvården har utbyte med landets övriga folktandvårdsorganisationer via regelbundna möten i olika nationella grupperingar, deltagande i odontologisk riksstämma och arbete i ämnesföreningar. Via Folktandvårdens folkhälsoenhet har Folktandvården samarbete med civilsamhället och förmedlar aktivt folkhälsobudskap i skolor, pensionärsföreningar, mässor och andra evenemang.

Folktandvården samarbetar med Örebro universitet (ÖU) genom uppdragsutbildningar och forskningsaktiviteter samt ett antal affilierade docenter och doktorander knutna till ÖU.

Mål: Hålla god kvalitet och ge evidensbaserad god vård genom att rätt kompetens används för att effektivisera flöden.

Kommentar

Nya riktlinjer, utifrån kunskapsläge, har framarbetats eller omarbetats och implementerats i verksamheten. Flera utvecklingsprojekt har pågått under året där Folktandvården Direkt i Lindesberg utgjorde det största. Två automations- och eventuell AI-projekt (artificiell intelligens) har initierats. Resursmodeller har använts som styrning mot rätt resursanvändning. Kompetensinventering är utförd på flera håll.

Mål: Tillgängligheten både geografiskt och tidsmässigt för patienterna skall vara god.

Kommentar

Förbättrad tillgänglighet har skett genom digitala vårdmöten och nya tjänster på 1177 genom nybokning. Resurskoordineringsfunktionen arbetar också för att fördela resurser för en jämlik och tillgänglig tandvård mellan klinikerna. Tillgänglighetsbegreppet utreds politiskt.

Strategi: Digitalisering**Kommentar**

Upphandling av utrustning för digital avtryckstagning är klar. Breddinförande är planerat och har inletts under hösten 2021. Införandet är utsträckt över 4 år. Kliniker som är igång med digital avtryckstagning är specialisttandvårdens kliniker för ortodonti och protetik samt Folktandvården Hallsberg.

Beställning har skett av utrustningar till allmäntandvårdsklinikerna Eyra, Sofia, Hertig Karl och Lindesberg och utbildning är planerad för dessa kliniker i februari/mars 2022.

Mål: Digital teknik implementeras och utvärderas i patientnära vårdprocesser.**Kommentar**

Upphandling har genomförts under 2021 avseende system och utrustning för digital avtryckstagning. Avtalsperioden är 4 år.

Strategi: Hållbar utveckling**Kommentar**

Folktandvården har satt egna mål och aktiviteter för strategin Hållbar utveckling, där måluppfyllelsen bedöms ha förbättrats under år 2021.

Mål: Folktandvården följer Region Örebro läns resehierarki.**Kommentar**

Folktandvården har arbetat med att utöka resfria möten och coronapandemin har stärkt detta ytterligare.

Vid nyinköp av fordon väljs i första hand fordon som drivs av förnybart bränsle.

Resor följs upp via miljörenden.

Mål: Höja kompetensen inom hållbarhets- och miljöfrågor**Kommentar**

Chefer och medarbetare har kontinuerlig möjlighet att erhålla kompetens genom utbildningar avseende kemikalier, miljö och barnrätt samt utbildningar inom HR-området.

Mål: Folk tandvården har en korrekt hantering av kemikalier och läkemedel enligt lagar och förordningar.

Kommentar

Folk tandvården har ett systematiskt arbete inom kemikalieområdet. Ett fungerande arbetssätt har implementerats under året avseende inventering , riskbedömningar och utfasningslistor.

Mål: Folk tandvårdens medarbetare använder barnkonventionen i det dagliga arbetet.

Kommentar

Ett barnrondsunderlag är framtaget för att säkerställa barnrättsarbetet inom Folk tandvården och kommer implementeras under 2022.

Strategi: Regional utvecklingsstrategi

Kommentar

Folk tandvården har aktiviteter som uppfyller vissa av utvecklingsstrategins målsättningar. Utredningen "Folk tandvården 2035" är framtagen och innehåller en utvecklingsstrategi till 2035. Rapporten är presenterad för Folk tandvårdsnämnden.

Folk tandvården har infört en rad innovationer i form av både ny digital teknik, genom till exempel införande av digital avtryckstagning men också genom nya arbetssätt, tex tandhälsokontroller av 2-åringar digitalt, digital handledning och ny kallelseprocess. Två utvecklingsprojekt inom automation och eventuellt AI (artificiell intelligens) är också initierade. Folk tandvården har också deltagit i ett innovationssamarbete med Region Västerbotten med syfte att dela erfarenheter och idéer tillsammans med det samarbete som finns inom regionen kring dessa frågor.

Mål: God och jämlik folkhälsa.

Kommentar

Folk tandvårdens folkhälsoenhet jobbar med hälsofrämjande insatser på populationsnivå. Alla barn och ungdomar i grundskolan i länet får ett hälsofrämjande "baspaket". Utöver "baspaketet" riktas fler särskilda insatser till socioekonomiskt svaga områden.

Coronapandemin har medfört svårigheter i utförandet, trots att anpassningar därefter gjorts.

4.4 Perspektiv: Resurs

Effektmål 10. Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Kommentar

Folktandvården vill och ska ligga i framkant som arbetsgivare och olika insatser görs för att bibehålla det goda rykte som är. Verksamheten har tydligt präglats av coronapandemin som i sin tur påverkat rekryteringsarbetet och möjligheterna att medverka/synas på mässor osv. Folktandvården har som de allra flesta organisationer fått skapa digitala lösningar för att "synas".

Coronapandemin har fortsatt påverkat sjukfrånvaron som legat på hög nivå hela året och det har i sin tur inneburit mer handläggning av personärenden. På grund av sjukfrånvaron har det behövt ske en viss omflyttning av personal där alla med god förståelse och gott mod hjälpt till att lösa uppkomna problem kring bemanningen.

Då coronapandemin också inneburit att man inte har kunnat delta fysiskt på utbildningar, möten, konferenser etc. beroende på vilka restriktioner som beslutats av Folkhälsomyndigheten under året. Folktandvården har fått planera för olika digitala lösningar, för att ändå kunna genomföra olika typer av kompetensutvecklingsinsatser så långt det varit möjligt.

Indikatorer	Utfall	Målvärde	
HME – Hållbart medarbetarengagemang ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät. <i>Kommentar</i> HME är ett totalindex som beräknas utifrån resultatet för de tre delindexen, motivation, ledarskap och styrning, och ingår i resultatet av aktuell medarbetarenkät som genomfördes senhösten 2021. Enkätens resultat redovisas i mitten på januari 2022 till alla förvaltningsledningar och därefter ges information till respektive chef, som sin tur ska arbeta med resultatet på arbetsplatsnivå under 2022. Det fortsatta förvaltningsövergripande arbetet sker i tandvårdsledningen och uppföljning av åtgärder och insatser efter analys av respektive chef kommer att följas upp på bland annat verksamhetsuppföljningar i Folktandvården.	81	>100	
AVI – Attraktiv arbetsgivarindex ska öka i jämförelse med föregående år. <i>Kommentar</i> Redovisning av 2021-års resultat sker i delårsrapport per 31 juli 2022. Under 2021 har Folktandvården startat upp arbetet med friskfaktorer och där en hel del chefer fortsatt arbetet lokalt. De friskfaktorer som arbetats initialt med är kommunikation och återkoppling samt närvarande, tillitsfullt och engagerat ledarskap där man lokalt bland annat diskuterat hur man kommunicerar med varandra idag och vad man kan göra bättre. Folktandvården har ett stort rekryteringsbehov av framför allt behandlare och fokus har legat på att nå presumtiva medarbetare via sociala medier, mässor och via annonser - tyvärr har pandemin hämmat fysisk närvaro men digitala lösningar har ändå möjliggjort viss aktivitet. Folktandvården kan konstatera att det har generellt varit färre sökande och fler har slutat än börjat sin anställning.			

Indikatorer	Utfall	Målvärde						
<p>Avslutningssamtal har skett med dem som tackat ja till samtal och skälen till att man slutar är av olika orsaker; man flyttar med partner, annat arbete (man får högre lön/bättre villkor), man går i pension till exempel.</p> <p>Att vara en attraktiv arbetsgivare är ingen quick-fix utan det handlar om medarbetarerbjudandet (whats in it for me) som ständigt måste vara i fokus. Det handlar ledarskapet, kollegorna, arbetsmiljön, anställningsvillkor, utvecklingsmöjligheter, delaktighet, stöd, karriär och så vidare.</p>								
<p>Jämrix – Jämställdhetsindex ska öka i jämförelse med föregående år.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Redovisning av 2021-års resultat sker i delårsrapport per 31 juli 2022.</p> <p>Folktandvården är en kvinnodominerad arbetsplats, och det är dessutom fler kvinnor än män som studerar till tandläkare, tandhygienist och tandsköterska. Folktandvården rekryterar på kompetens, ej kön.</p> <p>Folktandvården uppmantrar blivande föräldrar att dela på föräldraledigheten.</p> <p>Individuell lönesättning baseras på erfarenhet alt lägsta lönenivåer vid nyrekrytering.</p> <p>Individuell lönesättning för befintlig personal baseras på fastställda bedömningskriterier och är i grunden lika oavsett yrkeskategori.</p> <p>I Folktandvården finns ingen lönediskriminering på grund av kön.</p>		— —						
<p>Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Frisktalet har ökat under 2021 trots pågående coronapandemi. Alla medarbetare har getts möjlighet att vaccinera sig mot covid-19 och Folktandvården har som övriga förvaltningar följt gällande rekommendationer och restriktioner under året.</p>	35%	32% ↗						
<p>Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Personalomsättningen har ökat jämfört med föregående år.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Avgångsorsak</th> <th>Antal</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Externt</td> <td>42</td> </tr> <tr> <td>Pension</td> <td>24</td> </tr> </tbody> </table> <p>Vid analys av resultatet från medarbetarenkäten hösten 2021 kan svaren visa hur medarbetarna upplever sin arbetssituation och som eventuellt påverkar beslutet att byta arbetsgivare när analysarbetet påbörjas i januari 2022. Även förvaltningschefens samtal under 2022 med grupper av medarbetare kan komma att ge en relevant bild av hur man ser på Folktandvården som arbetsgivare och arbetsplats nu, i närtid och i framtiden och vad som eventuellt avgör om man stannar eller slutar.</p>	Avgångsorsak	Antal	Externt	42	Pension	24	12,8%	8,7% —
Avgångsorsak	Antal							
Externt	42							
Pension	24							
<p>Region Örebro läns nya värdegrund ska påbörja att implementeras under året.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Folktandvårdens ledningsgrupp har under senhösten fått information om värdegrundsarbetet och den process som föregått slutprodukten inkluderat de tre beslutade värdeorden; samarbete, utveckling och professionalism. Därefter har resterande chefer i Folktandvården fått informationen. En arbetsgrupp, sammansatt från olika förvaltningar i regionen, arbetar fram ett arbetsmaterial som Folktandvården sedan kommer att utgå ifrån för det fortsatta arbetet även på lokal nivå.</p>	 Helt	 —						

Mål: Alla i folktandvården har samma möjligheter enligt diskrimineringslagens grunder dvs kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Kommentar

I Folktandvården har alla medarbetare lika värde, alla bidrar med sin individuella kompetens och sina uppgifter så att verksamheten fungerar och utvecklas. Ingen medarbetare ska känna sig utsatt/diskriminerad på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Om medarbetare upplever sig utsatta/diskriminerade finns tydliga rutiner i regionen för hur en utredning ska genomföras och som arbetsgivare tas upplevelser/händelser på största allvar och hanteras skyndsamt.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Medarbetarenkäten visar på ingen eller lägre andel diskriminering jämfört med tidigare år.	0%	0%
<i>Kommentar</i>		
Ny medarbetarenkät genomfördes hösten 2021 och resultatet analyseras med start i januari 2022.		
Ingen diskriminering är anmäld i Folktandvården under 2021.		

Mål: En större andel tandvårdspersonal jobbar kvar mer än 4 år.

Kommentar

I Folktandvården arbetar större delen av medarbetarna kvar i mer än 4 år men Område HR har inte lyckats ta fram tillförlitlig statistik på vilka som arbetar kvar, trots diskussion med Region-service systemkunniga. Eventuellt måste en manuell rutin (typ "pinnstatistik") göras men som i dagsläget ses som en för tids- och resurskrävande administrativ uppgift .

Skälet till svårigheten att ta fram rätt statistik är att man i Heroma utgår från grundplacering och förändras grundplaceringen uppfattar systemet det som en ny tjänst.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
En större andel tandvårdspersonal (alla yrkeskategorier) stannar kvar efter 4 år under 2021 än tidigare år.		
<i>Kommentar</i>		
Tillförlitlig statistik går inte att ta fram i Heroma enligt objektspecialisterna (systemstödet) för Heroma.		
Problemet med att ta fram rätt uppgifter är att när medarbetare byter grundanställning räknas det som en ny anställning när man tar ut statistik. Det kräver att man har god personkännedom samt att man måste kontrollera varje persons eventuella rörelse i Heroma för att statistiken ska bli rätt, vilket i sin tur innebär ett tids- och resurskrävande arbete.		

Mål: Effektivare åtgärder mot korttidsfrånvaro.

Kommentar

Alla chefer får indikation på antalet frånvarodagar i Heroma och kan utifrån den informationen följa upp berörd medarbetare. Alla chefer har tillgång till Heromamodulen Hälsosam där man dokumenterar alla nödvändiga uppgifter.

På chefernas samarbetsyta på intranätet finns stöd för frågor vid upprepad korttidsfrånvaro, guide för hälsosamtal samt checklista vid rehabiliteringsmöte samt att HR-konsult finns som stöd vid behov.

Under året har ett samarbete med Suntarbetsliv startat och som har fokuserat på friskfaktorer. Alla chefer har deltagit aktivt på olika typer av möten/workshops. Samarbetet med Suntarbetsliv rundas av med en sista workshop i januari 2022. Den pågående coronapandemin och "vanliga" sjukdomar (säsongsinfluensa, magsjuka, förkylning) gör att Folk tandvården ännu inte sett några effekter av arbetet med de insatser som gjorts under året, samtidigt som alla chefer är väl medvetna om att arbeta med friskfaktorer är ett långsiktigt arbete som måste få ta tid.

Suntarbetsliv drivs gemensamt av arbetsgivarorganisationerna SKR och Sobona och de fackliga organisationerna; Akademikeralliansen, Vision, Vårdförbundet, Kommunal, Lärarnas riksförbund, Lärarförbundet, Sveriges läkarförbund, Akademikerförbundet SSR och Ledarna.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Minskad korttidsfrånvaro jämfört med 2020.	 Helt	 →
Kommentar		
Korttidsfrånvaron har minskat jämfört med 2020, från 3,63% till 3,03% för 2021, dvs en positiv trend trots pågående pandemi. Arbetssättet att fokusera på friskfaktorer har påbörjats under året med en positiv inställning i Folk tandvårdens chefsgrupp där alla inser vikten av att ha en hög frisknärvaro.		

Mål: Det operativa ledarskapet stärks

Kommentar

Det operativa ledarskapet har stärkts via flera aktiviteter.

- Nya chefer har erbjudits täta möten med Folk tandvårdsdirektören.
- Nätverksgrupper med verksamhetschefer från allmäntandvård och specialisttandvård pågår.
- Chefsmöten med strategiskt innehåll.
- På enheter med fler än 35 medarbetare har ny chefslinje införts för att stärka det operativa och nära ledarskapet.
- Arbetet fortgår med att stärka ledarskapet under 2022

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Cheferna i Folk tandvården upplever sig trygga i sitt ledarskap.	 Delvis	 →
Kommentar		
Folk tandvården har fortsatt genomfört chefsmöten digitalt. Folk tandvårdsdirektör och områdeschefer har erbjudit regelbundna avstämningsmöten. Chefernas nätverksgrupper har haft möjligheten att träffas digitalt under året. Alla chefer har i samtal med Folk tandvårdsdirektör uppgett att de har gott stöd i och lätt till kontakt med Folk tandvårdens stödfunktioner.		

Effektmål 11. Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Kommentar

Folk tandvårdens resultat i årsbokslutet 2021 är minus 15,1 miljoner kronor, vilket är en förbättring på drygt 9 miljoner jämfört med föregående år. Budgetavvikelsen är -14,0 miljoner kronor.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.	 Inte alls	 →
Kommentar		
Folk tandvården har ett negativt ekonomiskt resultat år 2021 uppgående till 15,1 miljoner kronor. Budgetavvikelsen är -14,0 miljoner kronor. Det är en resultatförbättring jämfört med föregående år på drygt 9 miljoner kronor, dock är målet med ekonomi i balans ej uppnått i årsbokslut 2021.		

Mål: Den beslutade ekonomiska handlingsplanen är genomförd inom tre år.

Kommentar

Åtgärder är genomförda utifrån samtliga områden i den ekonomiska handlingsplanen under 2021. Det sammantagna resultatet av åtgärderna är att de totala kostnaderna inom Folk tandvården kunnat minska med cirka 12 miljoner kronor under 2021.

Ny ekonomisk handlingsplan för 2022 finns framtagen för beslut i Folk tandvårdensnämnden i februari 2022.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
100% av den ekonomiska handlingsplanen är genomförd innan 2023. <i>Kommentar</i> Arbete har genomförts med ett antal aktiviteter och åtgärder utifrån den ekonomiska handlingsplanen som beslutades av Folk tandvårdensnämnden inför 2021. Sammantaget har kostnadsminskningar på cirka 12 miljoner kronor genomförts under 2021. Ny ekonomisk handlingsplan för 2022 är framtagen och ska beslutas av Folk tandvårdensnämnden.	 Delvis	 →
Folk tandvården har en ekonomi i balans. <i>Kommentar</i> De ekonomiska konsekvenserna av coronapandemin uppgår till drygt 12 miljoner kronor under 2021. Under en del av året när restriktioner släpptes märktes en viss förbättring men sedan har detta gått tillbaka under slutet av året i takt med att nya restriktioner infördes återigen. Det har varit en fortsatt stor minskning av antalet genomförda tandvårdsbehandlingar i vuxentandvård under 2021 med den konsekvensen av intäkterna inom vuxentandvård sjunkit ytterligare jämfört med år 2020.	 Inte alls	 →

Mål: Utbudet i barntandvården motsvarar den ekonomiska ersättningen.

Kommentar

Folk tandvården har ekonomi i balans inom uppdraget tandvård till barn och unga. En rad åtgärder har genomförts senaste åren för att korrigera barntandvården i rätt riktning utifrån att resursinsatserna ska överensstämma av den ekonomiska ersättningsnivån som erhålls för uppdraget. Uppföljning av vårdriktlinjer inom barntandvården har skett för att säkerställa att rätt vårdinsats ges som motsvarar patientens vårdbehov och tandhälsa.

**Mål: Minst 50 % av de tandtekniska tjänsterna för avtagbar, fast tandstödd och implan-
tatprotetik köps internt från Folk tandvården tandtekniska laboratorium.**

Kommentar

Under januari-december år 2021 har 51% av de tandtekniska tjänsterna köpts internt från Folk-
tandvårdens tandtekniska laboratorium, vilket är en förbättring mot tidigare år då merparten av
inköpen skedde hos externa tandtekniska laboratorium.

Kostnaderna för inköp av tandteknik från externa leverantörer har minskat med 1,6 miljoner
kronor under 2021.

**Uppdrag: Nämnden får i uppdrag att fullfölja och genomföra beslutad ekonomisk hand-
lingsplan i syfte att nå ekonomisk balans. Handlingsplanen ska vara omsatt i konkreta,
hållbara och långsiktiga åtgärder och kan avse både kostnadsreduceringar och intäktsför-
stärkningar. Uppföljningen av åtgärderna ska beskrivas med ekonomiska och verksam-
hetsmässiga konsekvenser. Uppföljning av handlingsplanerna ska vara en del av näm-
ndernas del- och årsrapportering till regionstyrelsen.**

Kommentar

Åtgärder är genomförda utifrån flertalet områden i den ekonomiska handlingsplanen under
2021. Det sammantagna resultatet av åtgärderna är att de totala kostnaderna inom Folk tandvår-
den kunnat minska med cirka 12 miljoner kronor under 2021.

1) Kostnaderna för inköp av tandtekniska tjänster från externa leverantörer har minskat med 1,6
miljoner kronor.

2) Digitalisering av flöden för kallelser och införande av e-faktura har inneburit minskade kost-
nader med sammanlagt 2,3 miljoner kronor.

3) Minskning av personalkostnader för yrkeskategori tandvårdsbiträden uppgår till 3,9 miljoner
kronor under 2021.

4) Kostnaderna för inköp av tandvårdsförbrukningsmaterial har minskat med 1,9 miljoner kro-
nor under 2021.

5) Sjuklönekostnaderna har minskat med 1,5 miljoner kronor under 2021 till följd av något lägre
sjukfrånvaro jämfört med föregående år.

6) Kostnaderna för ledningsorganisationen har minskat med 0,7 miljoner kronor under 2021.

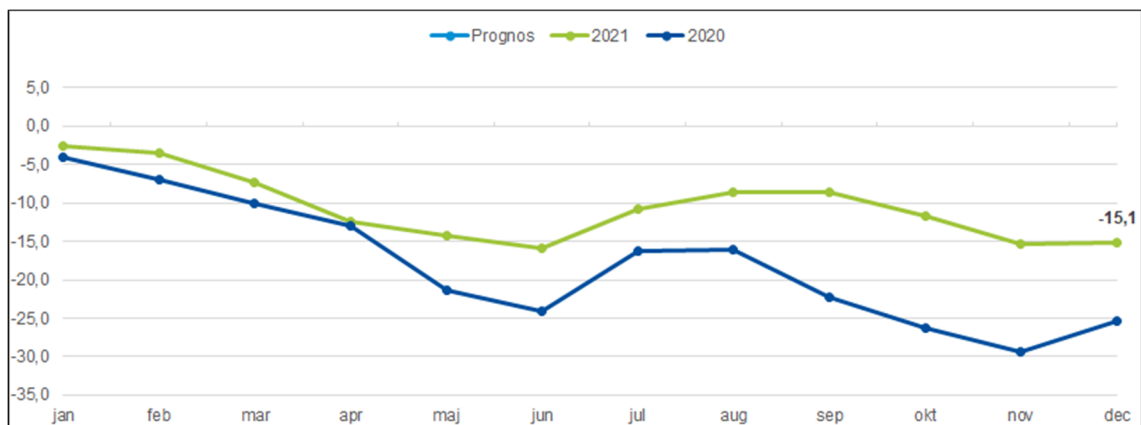
5 Ekonomi

5.1 Resultatrapport folktandvårdsnämnden

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Utfall 2020	Budget- avvikelse	Utfalls- avvikelse
Vuxentandvård	224,8	269,7	230,9	-44,9	-6,1
Barn- och ungdomstand- vård	99,0	100,8	98,2	-1,8	0,8
Uppdragsersättningar	95,1	94,6	96,2	0,5	-1,1
Övriga intäkter	17,8	19,4	23,3	-1,6	-5,5
Summa intäkter	436,7	484,5	448,6	-47,8	-11,9
Personalkostnader	-294,8	-320,3	-316,4	25,5	21,6
Övriga kostnader	-141,8	-148,9	-142,8	7,1	1,0
Avskrivningar, inventarier	-12,3	-13,2	-11,7	0,9	-0,6
Summa kostnader	-448,9	-482,4	-470,9	33,5	22,0
Verksamhetens netto- kostnad	-12,2	2,1	-22,3	-14,3	10,1
Finansnetto	-2,9	-3,2	-3,1	0,3	0,2
Resultat	-15,1	-1,1	-25,4	-14,0	10,3

Budgetavvikelse

Sammanfattande analys

Folk tandvårdens resultat år 2021 är -15,1 miljoner kronor. Budgetavvikelsen är -14,0 miljoner kronor. Föregående år var resultatet -25,4 miljoner kronor, exklusive regionbidrag. Intäkterna har minskat med 2,6 procent i jämförelse med samma period föregående år och kostnaderna har minskat med 4,7 procent. Intäkterna är 47,8 miljoner kronor lägre än budget och kostnaderna är 33,5 miljoner kronor lägre än budget. Det har varit mindre tid med patienter under året än vad som är budgeterat och därmed är också färre behandlingsåtgärder utförda. Färre behandlingsåtgärder leder till lägre intäkter. Det har också varit färre startade och avslutade behandlingar i specialisttandvården. Det är en högre andel obokade tider än vad som var planerat, vilket leder till intäktsbortfall. Obokad tid är tid som har varit planerad för patientbehandling, men som inte har blivit bokad. Den pågående coronapandemin gör också att patienter väljer att inte komma till Folk tandvården för undersökning och behandling i samma utsträckning som tidigare.

Det har varit färre behandlare i tjänst än vad som är budgeterat under år 2021. Det är främst i yrkeskategorierna tandläkare och tandsköterskor som personal har slutat. De behandlare som har avslutat sin tjänst har arbetat i några år och är erfarna behandlare. De som rekryteras kommer i stor utsträckning från nyligen avslutad utbildning. Intäkterna är lägre än budget då det är färre behandlare som utför patientarbete och när erfarna behandlare ersätts av nyutbildade blir det en lägre intäktsnivå under en tidsperiod.

Personalkostnaderna är lägre än budget då färre personer har varit i tjänst. Personalkostnaderna är också lägre än föregående år då det har varit färre anställda i Folk tandvården under år 2021.

Investeringarna följer i stort sett budgeterad plan men förseningar i byggnationer innebär att investeringar kan komma att överföras till 2022.

5.2 Årets resultat

Intäkter

Intäkterna under året 47,8 miljoner kronor lägre än budget och 11,9 miljoner kronor lägre än föregående år. Det är framförallt intäkterna från vuxentandvård som är lägre jämfört med tidigare, vilket bland annat beror på att andelen obokade tider fortsatt är betydligt högre än normalt.

Personalkostnader

Lönekostnadstakten har sjunkit och är -6,8% på grund av färre anställda, främst tandläkare, tandsköterskor och tandvårdsbiträden.

Personalkostnaderna är 25,5 miljoner kronor lägre än budget och 21,6 miljoner lägre än föregående år. Lönekostnaderna är lägre på grund av färre anställda under året och att färre studenter än normalt erbjudits arbete under sommaren. Vi har under året haft ökade kostnader för företagshälsovård med 1,1 miljoner kronor vilket har kompenseras av lägre kostnaderna för kurser och konferenser. Folk tandvården har rekryterat fler behandlare (både tandläkare och tandhygienister) som påbörjat sin anställning under hösten, men det är fler behandlare som har slutat under året.

Övriga kostnader

Övriga kostnader för perioden är 7,1 miljoner kronor lägre än budget och 1,0 miljoner kronor lägre än föregående år. Under 2021 har rutinen för bokföringsmässig avskrivning av kundfordringar ändrats vilket innebär att denna kostnad för året blev 4,9 miljoner kronor, föregående år var den kostnaden 1,6 miljoner kronor. Denna höga kostnad under 2021 är en engångseffekt på grund av rutinförändringen. Att övriga kostnader ändå är lägre än budget beror främst på lägre kostnader för externa tandtekniska tjänster samt lägre tolkkostnader.

Driftredovisning folktandvårdsnämnden

Belopp i mnkr	Budgetavvikelse 2021	Omsättning *) 2021	Relation (%)	Budgetavvikelse 2020
Område allmäntandvård	-2,2	301,4	-0,7	-12,5
Område specialisttandvård	-9,2	135,3	-6,8	-11,3
Förvaltningsgemensamt	-2,6	0,0	0,0	-0,5
Resultat	-14,0	436,7	-3,2	-24,3

*) Definition av omsättning är ackumulerade intäkter och ackumulerat budgeterat resultat.

5.3 Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Åtgärder är genomförda utifrån flertalet områden i den ekonomiska handlingsplanen under 2021. Det sammantagna resultatet av åtgärderna är att de totala kostnaderna inom Folktandvården kunnat minska med cirka 12 miljoner kronor under 2021.

- 1) Kostnaderna för inköp av tandtekniska tjänster från externa leverantörer har minskat med 1,6 miljoner kronor.
- 2) Digitalisering av flöden för kallelser och införande av e-faktura har inneburit minskade kostnader med sammanlagt 2,3 miljoner kronor.
- 3) Minskning av personalkostnader för yrkeskategori tandvårdsbiträden uppgår till 3,9 miljoner kronor under 2021.
- 4) Kostnaderna för inköp av tandvårdsförbrukningsmaterial har minskat med 1,9 miljoner kronor under 2021.
- 5) Sjuklönekostnaderna har minskat med 1,5 miljoner kronor under 2021 till följd av något lägre sjukfrånvaro jämfört med föregående år.
- 6) Kostnaderna för ledningsorganisationen har minskat med 0,7 miljoner kronor under 2021.

5.4 Investeringar

Sammanställning av bruttoinvesteringar, mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Utfall 2020
Immateriella anläggningstillgångar innevarande års budget			
Immateriella anläggningstillgångar överfört från tidigare års budget			
Byggnadsinvesteringar innevarande års budget			
Byggnadsinvesteringar överfört från tidigare års budget			
Medicinteknisk utrustning innevarande års budget	2,1	10,0	4,3
Medicinteknisk utrustning överfört från tidigare års budget	5,2	4,1	1,8
It-utrustning innevarande års budget			
It-utrustning överfört från tidigare års budget			
Övrig utrustning innevarande års budget	4,9	6,2	3,4
Övrig utrustning överfört från tidigare års budget			1,3
Investeringsbidrag (konto 2322, minus- belopp)			
Summa	12,2	20,3	10,8

Investeringarna följer i stort sett budgeterad plan men förseningar i byggnationer innebär att en del investeringar kommer att överföras till 2022.

Uppföljning medicintekniska investeringar > 2,5 mnkr

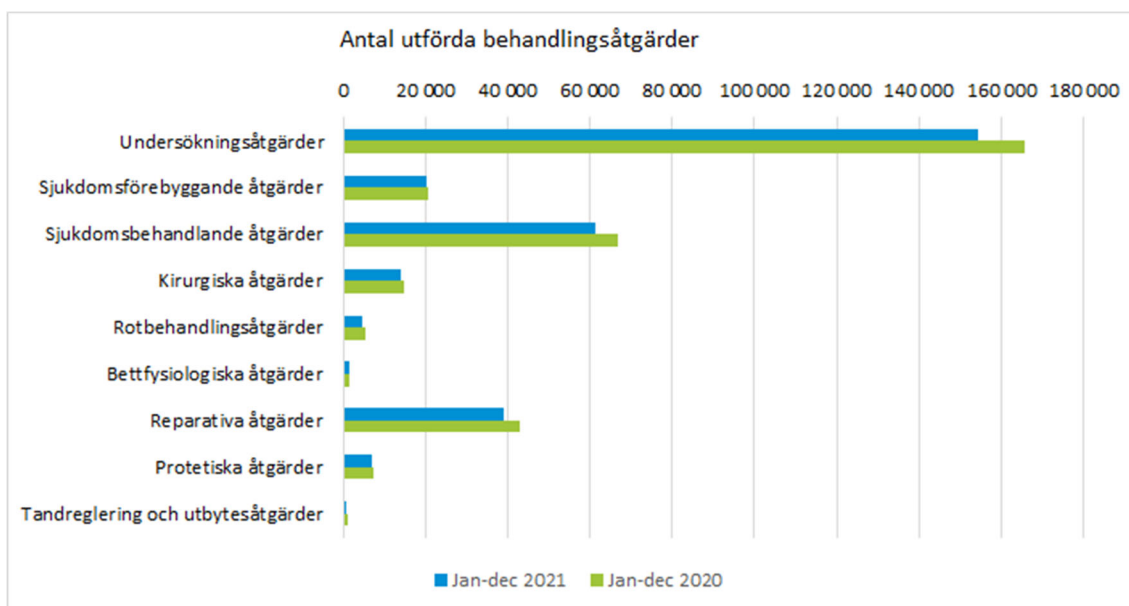
Folkandvårdsnämnd

(mnkr, inkl moms)	Budget 2021	Utfall 2021	Status
Dentala unitar och sterilutrustning	5,8	5,8	
Kamerascanner	2,6	1,1	

5.5 Produktions- och nyckeltal

Antal utförda behandlingsåtgärder i Folk tandvården

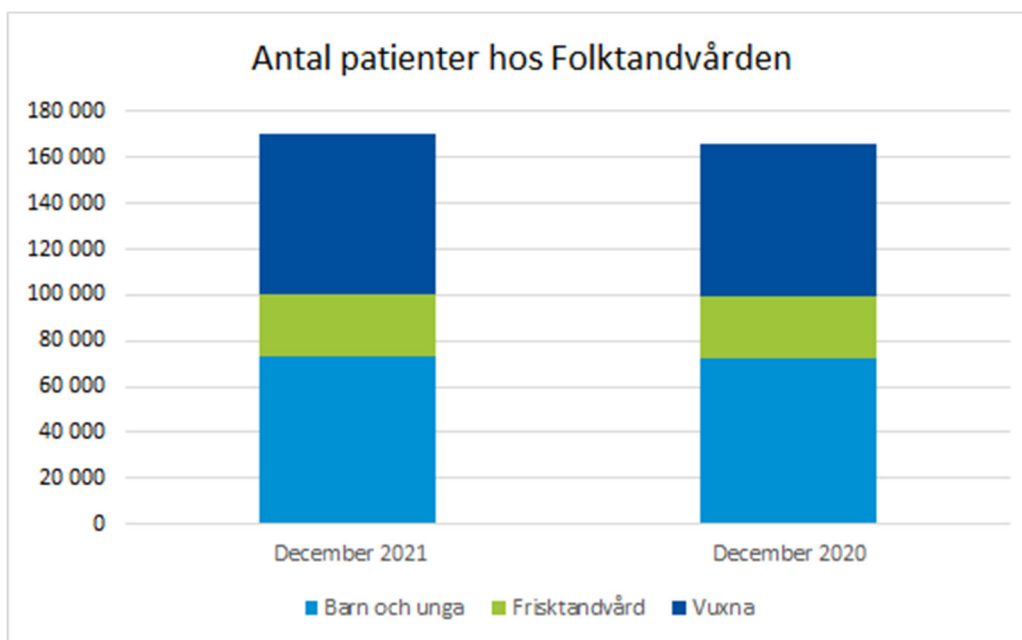
Behandlingsåtgärder	Jan-dec 2021	Jan-dec 2020	Förändring	Förändring %
Undersökningsåtgärder	154 225	165 906	-11 681	-7,0%
Sjukdomsförebyggande åtgärder	20 283	20 566	-283	-1,4%
Sjukdomsbehandlande åtgärder	61 255	66 726	-5 471	-8,2%
Kirurgiska åtgärder	13 929	14 745	-816	-5,5%
Rotbehandlingsåtgärder	4 822	5 402	-580	-10,7%
Bettfysiologiska åtgärder	1 471	1 457	14	1,0%
Reparativa åtgärder	39 049	42 936	-3 887	-9,1%
Protetiska åtgärder	7 021	7 260	-239	-3,3%
Tandreglering och utbytesåtgärder	858	1 187	-329	-27,7%
Summa	302 913	326 185	-23 272	-7,1%

Det är färre behandlingsåtgärder utförda under år 2021 än det var föregående år. Det är en minskning i samtliga åtgärdsgrupper förutom bettfysiologiska åtgärder, där det är en liten ökning av antalet i jämförelse med föregående år.

Antal patienter hos Folktandvården

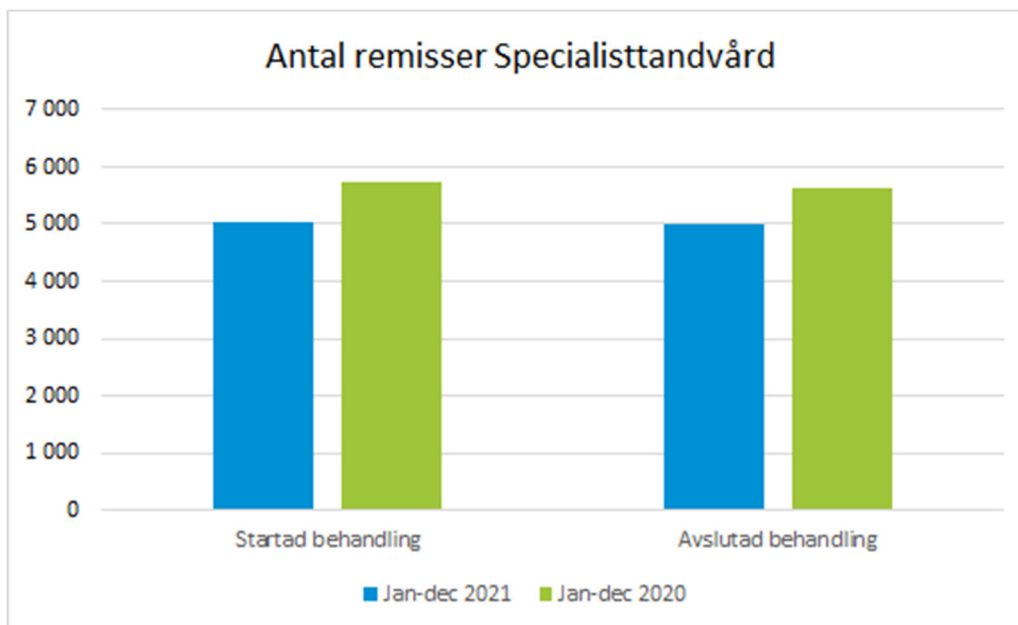
	December 2021	December 2020	Förändring
Barn och unga	73 330	72 512	1,1%
Frisk tandvård	26 916	26 756	0,6%
Vuxna	70 239	66 671	5,4%
Summa	170 485	165 939	2,7%

Det är fler personer som är patienter hos Folktandvården per december 2021 än det var vid samma tidpunkt föregående år.

Antal remisser Specialisttandvård - startad och avslutad behandling

Remisser	Jan-dec 2021	Jan-dec 2020	Förändring
Startad behandling	5 042	5 719	-11,8%
Avslutad behandling	4 993	5 616	-11,1%

Det är färre startade och avslutade behandlingar under januari-december 2021 än det var för samma period 2020.

6 Personalekonomi

6.1 Personalkostnader

	Utfall 2021	Utfall 2020
Lönekostnadsökningstakt (%)	-6,8	-1,3
Lönekostnad (40-41) (mnkr)	198,7	213,2

Lönekostnadstakten är -6,8% på grund av färre anställda, främst tandläkare, tandsköterskor och tandvårdsbiträden.

6.2 Kostnadsanalys

Konto	Kategori	Utfall 2021, mnkr	Utfall 2020, mnkr	Förändring, mnkr	Förändring %
4011+ 4081	Månadslöner	160,1	178,1	-18,0	-10,1
4012	Timanställda	1,8	1,3	0,5	38,5
4031	Obekväm arbetstid	0,0	0,2	-0,2	-100
4032	Övertid/mertid	0,8	0,7	0,1	14,3
4033	Jour och beredskap	0,0	0,0	0,0	0,0
4040	Förändring skuld jour, beredskap och övertid	-0,1	-0,2	0,1	-50,0
4110+ 4150	Semesterkostnad inkl. skuldförändring	26,8	21,4	5,4	25,2
4120	Sjuklön	4,3	6,3	-2,0	-31,7
	Övrigt konto 40xx-41xx	5,0	5,4	-0,4	-7,4
	Totalt kontoklass 40-41	198,7	213,2	-14,5	-6,8

6.3 Antal tillsvidareanställda årsarbetare

Yrkesgrupp	Antal årsarbetare per 31 dec 2021			Antal årsarbetare per 31 dec 2020			Förändring		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Administratör	9,0	1,0	10,0	8,0	1,0	9,0	1,0	0,0	1,0
Chef	23,0	8,0	31,0	17,0	10,0	27,0	6,0	-2,0	4,0
Handläggare	25,6	2,0	27,6	31,6	2,0	33,6	-6,0	0,0	-6,0
Steriltekniker	6,0	0,0	6,0	7,8	0,0	7,8	-1,8	0,0	-1,8
Medicinsk vårdadministratör	4,0	0,0	4,0	5,0	0,0	5,0	-1,0	0,0	-1,0
Tandhygienist	76,3	5,0	81,3	80,3	5,0	85,3	-4,0	0,0	-4,0
Tandläkare	65,0	38,3	103,3	7 305	43,3	116,7	-8,5	-5,0	-13,5
Tandsköterska och ortodontiassistent	230,7	1,0	231,7	259,5	1,0	260,5	-28,8	0,0	-28,8
Tandtekniker och tandvårdsbiträde	10,0	6,0	16,0	22,0	6,0	28,0	-12	0,0	-12,0
Summa	449,6	61,3	510,9	7 736,2	68,3	572,9	-55,1	-7,0	-62,1

Under 2021 har ett stort antal medarbetare avslutat sin anställning i Folktandvården, och främst är det i yrkesgrupperna tandsköterska och tandläkare antalet har minskat. Skälen till att man slutar är många; flytt, pension, missnöje (där lönen och andra villkor ges som orsaker) med mera. Under våren slutade dessutom de sista tandvårdsbiträdena, då den yrkesgruppen inte längre finns kvar i Folktandvården (totalt 14 personer sades upp hösten 2020). Rådande coronapandemi har påverkat möjligheterna att rekrytera i önskad utsträckning/på önskat sätt då det i perioder varit svårt att kunna ta emot intresserade sökande i fysiska möten, det vill säga att visa kliniker och träffa presumtiva kollegor. Samtidigt har flera privata tandvårdsorganisationer sökt personal och medarbetare har blivit direktkontaktade. Under 2021 var det dessutom få sommarjobbssökande jämfört med tidigare år innan pandemin, det i sin tur har lett till att färre har sökt annonserade tjänster efter avslutad utbildning.

För att undersöka vad medarbetarna tycker om Folktandvården som arbetsgivare och arbetsplats kommer Folktandvårdsdirektören att bjuda in en grupp yngre medarbetare för samtal i början på januari 2022. Fler grupper kommer därefter att bjudas in för likande samtal.

Kompetensförsörjningen har varit och är även för 2022 ett prioriterat område och där bland annat ARUB(A)-modellen kommer att ligga till grund för planering av insatser och åtgärder; Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla (den sista bokstaven står för Avveckla) samtidigt som vi alla inväntar att coronapandemin ska ebba ut så att vi kan återgå till en mer normal vardag.

6.4 Årsarbetare, faktiskt arbetad tid (nettoarbetstid + extra tid (mertid, overtid))

Yrkesgrupp	Årsarbetare, faktiskt arbetad tid, 2021			Årsarbetare, faktiskt arbetad tid, 2020			Förändring		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Administratör	7,6	0,8	8,3	6,6	0,9	7,5	1,0	-0,1	0,9
Chef	17,3	7,2	24,5	13,1	8,5	21,6	4,2	-1,3	2,9
Handläggare	23,3	1,8	25,1	26,0	1,7	27,7	-2,7	0,1	-2,6
Steriltekniker	4,3	0,1	4,3	5,2		5,2	-0,9	0,1	-0,8
Medicinsk vårdadministratör	3,6		3,6	4,0		4,0	-0,4	0,0	-0,4
Tandhygienist	49,3	3,0	52,4	49,6	3,3	52,9	-0,3	-0,2	-0,5
Tandläkare	47,3	33,1	80,4	53,4	36,4	89,7	-6,1	-3,3	-9,3
Tandsköterska och ortodontiassistent	161,8	0,7	162,5	179,5	0,1	179,6	-17,7	0,6	-17,1
Tandtekniker och tandvårdsbiträden	10,6	4,1	14,6	15,5	3,7	19,2	-5,0	0,4	-4,6
Summa	325,1	50,8	375,7	352,9	54,6	407,4	-27,9	-3,7	-31,5

I och med att antalet årsarbetare minskat kraftigt under 2021 har det inneburit att den faktiskt arbetade tiden också har minskat jämfört, även här är det i grupperna tandsköterska och tandläkare som tiden har minskat i störst utsträckning.

6.5 Sjukfrånvaro

Kategori	Utfall 2021			Utfall 2020			Förändring antal timmar, procent		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Schemalagda timmar	991 489	139 632	1 131 121	1 077 941	147 819	1 225 760	-86 452	-8 187	-94 639
Sjukfrånvaro, korttidsfrånvaro (tim)	32 694	2 537	35 230	39 997	3 295	43 292	-7 304	-759	-8 062
Sjukfrånvaro, långtidsfrånvaro (tim)	45 714	4 635	50 349	47 483	4 671	52 154	-1 769	-36	-1 805
Sjukfrånvaro totalt (tim)	78 408	7 172	85 579	87 480	7 966	95 446	-9 072	-795	-9 867
Sjukfrånvaro, korttidsfrånvaro % *	3,30 %	1,82 %	3,11 %	3,71 %	2,23 %	3,53 %	0,41 %	0,41 %	0,42 %
Sjukfrånvaro, långtidsfrånvaro % *	4,61 %	3,32 %	4,45 %	4,40 %	3,16 %	4,25 %	0,21 %	0,16 %	0,20 %
Sjukfrånvaro totalt % *	7,91 %	5,14 %	7,57 %	8,12 %	5,39 %	7,79 %	0,21 %	0,25 %	0,22 %

*) Procent av schemalagd tid

Den totala sjukfrånvaron har minskat jämfört för 2020 om än att långtidsfrånvaron har ökat något men målet med att minska korttidsfrånvaron har uppfyllts vilket är positivt.

Under 2021 startade ett samarbete med Suntarbetsliv med fokus på att identifiera friskfaktorer och där det primära syftet har varit att minska korttidsfrånvaron. Arbetsättet, det vill säga att fokusera på friskfaktorer, är ett långsiktigt arbete som kommer att involvera all personal via respektive chef. Alla chefer har deltagit i olika workshops där man landade i två friskfaktorer att arbeta med initialt; kommunikation och återkoppling samt närvarande, tillitsfullt och engagerat ledarskap. Cheferna har i sin tur informerat alla medarbetare om arbetsättet samt att Folkhälsoenheten i sina informationsfilmer på intranätet pratat om friskfaktorarbetet. Fackliga företrädare har deltagit i samt fått information om processen med friskfaktorer.

I och med att sjuktalet totalt sett fortfarande är högt är det fortsatta arbetet med att minska sjukfrånvaron, inklusive friskfaktorarbetet, ett prioriterat område och prioriterat arbetsätt under 2022.

Analys av resultatet av medarbetarenkäten under januari 2022, vilken genomfördes senhösten 2021, kommer att ge viss vägledning till vilka insatser som behöver prioriteras för att om möjligt bidra till friskare medarbetare.

7 Framtida utmaningar

- Kompetensförsörjningen, framförallt av legitimerad personal
- Förändrad styrning - från resurseffektivitet till flödeseffektivitet
- Att prioritera arbetet med friskfaktorer, implementering av värdegrunden och resultatet av medarbetarenkäten i arbetet med vår arbetsmiljö för att på sikt ha friska och utvecklingsbenägna medarbetare som trivs med sitt jobb.
- Diskutera frågan "Vad är tillgänglighet?" för att kunna fatta beslut om värdet i att alla kliniker ska finnas kvar med hänsyn taget även till arbetsmiljö, patientsäkerhet och ekonomi. Samtal bör föras kring om mobila och/eller digitala alternativ kan stilla ett behov/upplevt behov av tillgänglig tandvård.
- Genomförande av den beslutade ekonomiska handlingsplanen för att nå en ekonomi i balans
- Att utvärdera och hitta rätt styrmått som leder oss mot våra mål
- Framtagande av strategidokument för specialisttandvården
- Genomföra utredningen "Hur liten respektive hur stor kan en klinik vara? Utifrån parametrarna kvalitet, tillgänglighet och ekonomi"
- Genomföra utredningen "Behov och efterfrågan av tandvård i centrala Örebro - För- och nackdelar med en ny stor klinik"
- Analysera nuvarande organisation och planera och genomföra eventuell organisationsförändring
- Kompetensutveckling för all personal
- Fortsatt utveckling av automationer och AI (artificiell intelligens)
- Ökad användning av befintliga digitala tjänster

8 Intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll (ISK) är en process som regionstyrelsen, nämnderna och verksamhetsledningarna har för att tillsammans upprätthålla en effektiv ledning och styrning av verksamheten. Processen ska säkerställa en ändamålsenlig och lagenlig verksamhet, det vill säga att verksamheten bedrivs i enlighet med de krav som ställs på verksamheten:

Intern styrning

- a) Att verksamheten fullgör sina föreskrivna uppgifter samt uppnår beslutade mål och uppdrag.
- b) Att verksamheten bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar.

Intern kontroll

- c) Att verksamheten följer de styrande dokument som Region Örebro län har beslutat samt lagar, förordningar, föreskrifter och avtal som gäller för verksamheten.
- d) Att redovisningen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin är rättvisande och ändamålsenlig.
- e) Att informationssäkerheten är tillgodosedd utifrån kraven på konfidentialitet, riktighet, tillgänglighet och spårbarhet.

Den interna kontrollen ska vara tillräcklig enligt Kommunallagen (KL) 6 kap. 6 §. Med tillräcklig menas att processen för den interna styrningen och kontrollen ska vara ändamålsenligt utformad efter verksamhetens förutsättningar, art och omfattning.

Nämnderna ansvarar för att verksamheten inom sina ansvarsområden bedrivs i enlighet med kraven samt att verksamheten inom sina ansvarsområden upprätthåller en tillräcklig intern styrning och kontroll.

Regionstyrelsen ska utifrån sin uppsiktsplikt göra ett utlåtande i årsredovisningen om den interna styrningen och kontrollen för verksamheten inom Region Örebro län har varit tillräcklig.

8.1 Internkontrollplan

Symbolförklaringar

✓ = Avslutad   ✗ = Ej genomförd

HR

Risken att systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) inte efterlevs.

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Varje chef ska säkerställa efterlevnaden av SAM utifrån de regionövergripande dokument som finns, och uppföljning ska ske i ledningsgrupper och i samverkansgrupper.</p> <p><i>Kommentar</i> Har åtgärden bidragit till önskad effekt? Ja, varje chef har ansvar för att systematiskt gå igenom och planera för en god arbetsmiljö inom sitt ansvarsområde och har också skyldighet att hålla sig ajour inom området till exempel via förvaltningslokal information, information på intranätet samt ha gått i regionens arbetsmiljöutbildning. Nya chefer får information om sitt ansvar på introduktion. Varje chef har en arbetsmiljödelegation (Fördelning av arbetsmiljöuppgifter) som tydliggör ansvar och befogenheter. Ska risken ingå i nästkommande års riskanalys? Ja</p>

Risken att underlag för utbetalning av lön och arvoden inte är korrekta.

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Skicka ut en påminnelse till ansvariga att kontroll av löneberäkningsresultat ska ske inför löneutbetalning.</p> <p><i>Kommentar</i> Har åtgärden bidragit till önskad effekt? Enligt uppgift förekommer få felaktigheter och där man ser något som avviker vänder man sig till Heromasupporten för stöd, Ska risken ingå i nästkommande års riskanalys? Ja, det tål alltid att upprepas då det är av vikt att felaktigheter hålls på en låg nivå.</p>
✓	<p>HR-chef påminner Folkandvårdens chefer via mejl om att löpande tillse och kontrollera att rätt ersättningar utbetalas samt att ev. felaktigheter rättas omgående.</p> <p><i>Kommentar</i> Har åtgärden bidragit till önskad effekt? Alla chefer har vetskap om vikten av att kontrollera och åtgärda, Ska risken ingå i nästkommande års riskanalys? Ja</p>

Risken att rekryteringsrutiner inte efterlevs.

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Informera alla chefer om betydelsen av referenstagning och konsekvenserna vid felrekrytering.</p> <p><i>Kommentar</i> Har åtgärden bidragit till önskad effekt? Alla chefer vet vikten av referenstagning vid intern- som extern rekrytering, Mall för referenstagning finns på chefsgruppens samarbetsyta på intranätet. Ska risken ingå i nästkommande års riskanalys? Ja, det tål att löpande upprepas med tanke på vad en felrekrytering kostar i ork, tid och pengar.</p>
✓	<p>HR-chef tillser att HR-konsult med fokus rekrytering påminner Folk tandvårdens chefer om vikten av referenstagning alt. bistår ansvarig chef med referenstagning vid behov. HR-konsult informerar också om det referenstagningsunderlag som finns att tillgå på Folk tandvården chefsforum på intranätet.</p> <p><i>Kommentar</i> Har åtgärden bidragit till önskad effekt? HR-konsult med fokus på rekrytering påminner löpande om referenstagning samt är också behjälplig vid behov. Ska risken ingå i nästkommande års riskanalys? Ja, behöver löpande påminnas om vikten av referenstagning.</p>

Risken att erforderlig behandlarkompetens saknas

Status	Åtgärd
✓	<p>Fortsatt aktivt och brett rekryteringsarbete där HR-konsult samverkar med allmän- tandvården och specialisttandvården.</p> <p><i>Kommentar</i> Har åtgärden bidragit till önskad effekt? HR-konsult med fokus på rekryteringsprocessen har kontakt med utbildningar, deltar på rekryterings- mässor-/arenor och samverkar med ansvariga chefer med rekryteringsbehov efter genomgång och beslut av inkomna resursbehov till resursfördelningsgruppen. HR-konsult och HR-assisten bistår chefer vid varje rekrytering. Ska risken ingå i nästkommande års riskanalys? Ja</p>
✓	<p>Ta fram en kompetensförsörjningsplan på yrkeskategorinivå för att ha en tydlig bild av pensionsläget under året</p> <p><i>Kommentar</i> Har åtgärden bidragit till önskad effekt? Alla chefer är "intervjuade" av HR-konsult om resursläget nu och på fyra års sikt utifrån att Region Örebro läns förvaltningar sammanställer förvaltningsvisa kompetensförsörjningsplaner, och det inbegriper även att titta på kommande pensionsavgångar mm. Varje chef har fått skatta "rött, gult, grönt eller blått" på respektive yrkeskategori - dvs. chef tittar på resursbehov och framtida möjligheter att rekrytera. Resultatet landar i en förvaltningsövergripande rapport som bifogas regionens plan och resultat för Folk tandvården har redovisats i ledningsgruppen. Ska risken ingå i nästkommande års riskanalys? Ja</p>

Risken att riktlinjerna för hot och våld inte efterlevs.

Status	Åtgärd
<p style="text-align: center;">✓</p>	<p>Göra riktlinjerna för Hot och Våld kända i förvaltningen.</p> <p><i>Kommentar</i> Har åtgärden bidragit till önskad effekt? Region Örebro läns riktlinje "Förebygga och hantera hot och våld" är publicerad på intranätet och utbildningen, som på grund av coronapandemin för närvarande genomförs digitalt, är obligatorisk för alla chefer i Folk tandvården. Cheferna i sin tur har ansvar att informera om riktlinjen för medarbetarna.</p> <p><i>Ska risken ingå i nästkommande års riskanalys?</i> Nej, med tanke på att utbildningen är obligatorisk för chefer samt att chefer har ansvar att tydliggöra vad som gäller.</p>
<p style="text-align: center;">✓</p>	<p>HR-chef säkerställer med Folk tandvårdens chefer att regionens dokumentation avseende hot och våld samt bemötande i vården är kända för alla medarbetare samt att genomgång av dito sker vid introduktion av nya medarbetare.</p> <p><i>Kommentar</i> Har åtgärden bidragit till önskad effekt? Alla chefer har informerats om hanteringen vid hot och våld samt hantering av diskriminering i vården, vilket också informeras nyanställda medarbetare vid den lokala introduktionen.</p> <p><i>Ska risken ingå i nästkommande års riskanalys?</i> Nej, då varje chef har vetskap samt att man som ny tillträdd chef får information.</p>

Ekonomi
Risken att inköp görs utanför avtal.

Status	Åtgärd
✓	<p>Upphandlingen genomför uppföljning inom utpekade avtalsområden, 1 Övergripande material och tjänster, 2 Fastighet, 3 IT/Kommunikation, 4 Fordon, 7 Vårdrelaterad utrustning, textilier och hjälpmedel samt 8 Vårdrelaterat förbrukningsmaterial. Upphandlingen återkopplar till verksamheten om avtal inte följs. Verksamheten ska vidta åtgärder om avtal inte följs.</p> <p>Kommentar</p> <p>Upphandlingsenheten i Region Örebro län har genomfört systematiska avtalsuppföljningar inom samtliga utpekade avtalsområden. Uppföljningen har omfattat de leverantörer som har en försäljningssumma till Region Örebro län överstigande 10 miljoner kronor per år.</p> <p>I den regionövergripande uppföljningen har man landat i slutsatsen att regionen har god ordning på avtalen och inköpen inom utpekade avtalsområden.</p> <p><i>Har åtgärden bidragit till önskad effekt?</i></p> <p>Ja, Folk tandvården har gjort riktade insatser gentemot utvalt avtalsområde Tandvårdsförbrukningsmaterial. Arbete fortgår med att förbättra avtalstroheten på detta område som i sig är väldigt komplext med cirka 4000 artiklar och många olika produktområden i avtalen.</p>
✓	<p>Följa upp att förvaltningen har implementerat regionens Upphandlingspolicy.</p> <p>Kommentar</p> <p><i>Har åtgärden bidragit till önskad effekt?</i></p> <p>Ja, Folk tandvården arbetar i enlighet med Region Örebro läns upphandlingspolicy. Information och utbildning ges till alla chefer på olika nivåer som har ett ekonomiskt ansvar.</p> <p><i>Ska risken ingå i nästkommande års riskanalys?</i></p> <p>Nej.</p>
✓	<p>Folk tandvården ska särskilt analysera inköpsmönster för avtalsområde tandvårdsförbrukningsmaterial. Arbetet för detta sker i den centrala varukorgsgruppen som tar fram riktlinjer för beställarstöd till kliniker/verksamhet.</p> <p>Kommentar</p> <p>Uppföljning sker fortlöpande av inköpsmönster för tandvårdsförbrukningsmaterial.</p> <p><i>Har åtgärden bidragit till önskad effekt?</i></p> <p>Ja, arbete pågår i alla verksamhetsområden med att öka avtalstroheten till de upphandlade avtalen och att sänka inköpskostnaderna, genom att handla till bästa pris för alla produktgrupper.</p>
✓	<p>Utreda hur organisationen kring inköp och beställning för folk tandvården ska se ut framöver.</p> <p>Kommentar</p> <p><i>Har åtgärden bidragit till önskad effekt?</i></p> <p>Ja, en utredning har arbetat med uppdraget om att åstadkomma en mer kostnadseffektiv beställningsprocess i Folk tandvårdens verksamhetsområden. Utredningsrapporten är klar och förslag om hur en ny beställarorganisation kan se ut och tandvårdsledningen har tagit beslut om framtida inriktning. Målet är förutom att förbättra kostnadseffektivitet, även hitta fram till en strategi som innebär minskad sårbarhet för kritiska produkter och även att minska volymen småbeställningar. Den nya beställarorganisationen träder i kraft den 1 januari 2022.</p> <p><i>Ska risken ingå i nästkommande års riskanalys?</i></p> <p>Nej.</p>

Risken att projektet att införa ett nytt ekonomisystem inte klarar att leverera resultat enligt mål i projektplan.

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Säkerställ att slutanvändarna genomför utbildning och får stöd i det nya ekonomisystemet.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p><i>Har åtgärden bidragit till önskad effekt?</i></p> <p>Ja. Region Örebro län projekt för införande av nytt ekonomi- och inköpssystem har inför driftsättning genomfört användarutbildningar och sammanställt utbildningsmaterial för aktuella slutanvändargrupper. Utbildningsmaterial finns publicerat på regionens intranät. Kommunikation gällande utbildningar har skett enligt projektets kommunikationsplan.</p> <p><i>Ska risken ingå i nästkommande års riskanalys?</i></p> <p>Nej.</p>

Risken att den ekonomiska handlingsplanen inte genomförs eller ger avsedda effekter.

Status	Åtgärd
✓	<p>Arbetar in åtgärderna i budgetprocessen inför 2020 och uppföljning vid verksamhetsgenomgångar med alla chefer.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p><i>Har åtgärden bidragit till önskad effekt?</i></p> <p>Ja. Vi har genomfört och säkerställt de åtgärds punkter som ingår i den ekonomiska handlingsplanen i samband med upprättande och genomgång av budgeterna för 2022 tillsammans med alla chefer med ekonomiskt ansvar.</p> <p>Uppföljning av innehållet i den ekonomiska handlingsplanen har skett i samband med chefsmöten och verksamhetsgenomgångar för de ekonomiska ansvars enheterna inom Folk tandvården.</p>
✓	<p>Arbeta vidare med de beslutade kostnadsreducerande åtgärderna. Full effekt beräknas under våren 2022. Arbeta vidare med intäkthöjande åtgärder i form av öka andel bokad tid och utvecklingsarbete med att förbättra flödes effektiviteten i verksamheterna.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p><i>Har åtgärden bidragit till önskad effekt?</i></p> <p>Ja, uppföljning av de beslutade kostnadsreducerande åtgärderna inom ramen för den ekonomiska handlingsplanen har skett under året. Många av åtgärderna har gett avsedd och förväntad effekt, men mycket arbete kvarstår under vintern och in på nästkommande år för att åstadkomma en ekonomi i balans.</p>

Informationssäkerhet

Risken att verksamheten inte efterlever tillämplig dataskyddslagstiftning (GDPR och Patientdatalagen). Samt NIS-direktivet och lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster.

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Säkerställ ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete med användande av de resurser som i prioritering i förhållande till andra angelägna verksamheter, kan anslås. All berörd personal ska ha god kunskap om och medverka till att följa regelverk för informationssäkerhet, att informationsklassa och riskbedöma vid inköp, upphandling och förändring som kan påverka informationssäkerheten.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Folktandvården en utsedd grupp av medarbetare som utför arbetet med informationsklassning av systemen samt driver informationssäkerhetsarbetet inom Folktandvården. Områdeschef för verksamhetsstöd representerar Folktandvården i Informationssäkerhetsrådet.</p> <p><i>Har åtgärden bidragit till önskad effekt?</i></p> <p>Ja, åtgärden med att organisera arbetet inom Folktandvården gällande informationssäkerhet i verksamheten som leder till en förbättrad uppföljning och hantering av informationssäkerhetsarbetet.</p>
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Säkerställ att informationsklassning av IT-stöd som innehåller personuppgifter har genomförts i enlighet med riktlinje för informationsklassning. Dokumentnr434302. Rapportera hur många system som är klassade och hur många som återstår. (Förvaltningen/verksamheten ska dokumentera vilka system som är informationsklassade och vilka som kvarstår att informationsklassa (Dokumentationen ska inte ske i Stratsys) Inför årsrapporten för informationssäkerhet kommer denna dokumentation att efterfrågas.)</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p><i>Har åtgärden bidragit till önskad effekt?</i></p> <p>Ja, Folktandvården har genomfört informationsklassificeringar av alla de stora IT-systemen. Återstår att göra klart med motsvarande arbete för de mindre IT-systemen, vilket kommer att ske under 2022.</p>
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Informationsägare/objektägare ska säkerställa att identifierade informationssäkerhetsbrister åtgärdas.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Informationsklassning och riskanalyser där det identifierats brister hanteras och följs upp med regelbundenhet.</p> <p><i>Har åtgärden bidragit till önskad effekt?</i></p> <p>Ja, med uppföljning hanteras uppkomna brister och informationssäkerheten säkerställs.</p>

Kvalitet och utveckling

Risken att arbetssätt/processer inte utgår och tar hänsyn till intressenters krav och behov samt skapar förutsägbara resultat.

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Involvera intressenter i förbättringsarbete/utvecklingsarbeten för att fånga deras krav och behov som en utgångspunkt i verksamhetens utveckling.</p> <p><i>Kommentar</i> Har åtgärden bidragit till önskad effekt? Ja, bland annat genom enkäter på Ipads i väntrummen vilket möjliggör återkommande intressentanalyser. Telefonintervjuer har också genomförts på ett urval patienter från varje allmäntandvårdsklinik med syfte att följa upp och förbättra Folk tandvårdens kallelseprocess Ska risken ingå i nästkommande års riskanalys? Ja</p>
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Identifiera och beskriv prioriterade arbetssätt/processer inkl. de som kräver samordning mellan verksamheter.</p> <p><i>Kommentar</i> Har åtgärden bidragit till önskad effekt? Processkartläggning är gjord för flera vårdprocesser och arbetet fortsätter kontinuerligt Ska risken ingå i nästkommande års riskanalys? Ja</p>
✓	<p>Uppföljning av styrmåttet för att prioriteringsordningen följs.</p> <p><i>Kommentar</i> Har åtgärden bidragit till önskad effekt? Ja, Styrmått för prioriteringsordning följs månatligen. Riktlinjen för prioritering har uppdaterats och förtydligats under 2021. Försening av revisionsundersökning av barn och unga per 31 december var 1,1 procent jämfört med 0,7 procent föregående år. Försening av revisionsundersökning av patienter med regionens tandvårdsstöd var 6,3 procent jämfört med 10,2 procent föregående år Ska risken ingå i nästkommande års riskanalys? Ja</p>

Risken att riktlinjerna för kariesbehandling inte följs.

Status	Åtgärd
✓	Uppföljning med hjälp av kvalitetsregister och egna data. Vidta åtgärder efter behov. Kommentar Har åtgärden bidragit till önskad effekt? Nej, kontinuerlig uppföljning av vårddata sker. Nationella siffror visar på låg följsamhet till riktlinjen för behandling av karies hos vuxna patienter även om åtgärder för patienter med hög risk har ökat jämfört med föregående år. Ska risken ingå i nästkommande års riskanalys? Ja

Risken att riktlinjer för parodontbehandling inte följs.

Status	Åtgärd
✓	Uppföljning med hjälp av kvalitetsregister och egna data. Vidta åtgärder efter behov. Kommentar Har åtgärden bidragit till önskad effekt? Kontinuerlig uppföljning av vårddata sker. Fler sjukdomsbehandlande åtgärder utfördes på patienter med hög risk för parodontal sjukdom jämfört med föregående år. Ska risken ingå i nästkommande års riskanalys? Ja.

Risken att inte alla enheter klarar övergången från resurseffektivitet till flödeseffektivitet.

Status	Åtgärd
✓	Stöd från LPO och uppföljning. Kommentar Har åtgärden bidragit till önskad effekt? Kontinuerlig uppföljning sker i form av månatliga styrmått. Förbättring ses på flera håll men ett digitalt stöd för resursplanering, likt Hygga flow som testats vid Folk tandvården Lindesberg, har identifierats nödvändigt för att nå de mål som önskas. Ska risken ingå i nästkommande års riskanalys? Ja

Risken att verksamheten inte är anpassad till riktlinjen för undersökningsprocessen.

Status	Åtgärd
✓	Uppföljning med hjälp av egna data. Vidta åtgärder efter behov Kommentar Har åtgärden bidragit till önskad effekt? Ja, kallelseprocessen utvärderas kontinuerligt och enheter är identifierade som fortsatt behöver arbeta med anpassning efter undersökningsprocessen. Telefonintervjuer har också genomförts med ett par patienter per klinik som valt att inte nyboka sig för en undersökning. Intervjuernas syfte var att möjliggöra anpassning/utveckling av processen för ökad patientnytta Ska risken ingå i nästkommande års riskanalys? Ja

Juridik

Risken att otillbörlig påverkan, muta/bestickning och korruption förekommer.

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Implementera ny riktlinje när denna är framtagen och beslutad.</p> <p>Kommentar</p> <p><i>Har åtgärden bidragit till önskad effekt?</i></p> <p>Riktlinjen "Mutor och jäv" från 2019-12-13 är utskickad till alla chefer i Folk tandvården med uppmaning om att informera all personal. Riktlinjen ligger på intranätet och är tillgänglig för all personal.</p> <p><i>Ska risken ingå i nästkommande års riskanalys?</i></p> <p>Ja</p>

IT-säkerhet

Risken att röntgenbilder hamnar i fel journal.

Status	Åtgärd
✓	<p>Månatlig uppföljning till Verksamhetschefer.</p> <p>Kommentar</p> <p>Följs månatligen upp. Skickas till verksamhetschefer för uppföljning och hantering.</p> <p>Skall inte ingå i nästa års riskanalys då vi väljer att anmäla och registrera detta som avvikelser i stället.</p> <p><i>Har åtgärden bidragit till önskad effekt?</i></p> <p>Ja, åtgärden medför en uppföljning i verksamheten som leder till förbättrad hantering av röntgenbilder.</p>
✓	<p>Uppföljning sker 1ggr/månad och skickas till verksamhetschefer för hantering och förbättringsåtgärder på sina respektive kliniker.</p> <p>Kommentar</p> <p>En månatlig uppföljning av de röntgenbilder som hamnar i fel journal skickas till verksamhetschefer.</p> <p><i>Har åtgärden bidragit till önskad effekt?</i></p> <p>Ja en uppföljning att använda för verksamhetschefer för att förbättra i sina rutiner och flöden för hantering av röntgenbilder.</p>

Digitalisering

Risken att de nya digitala lösningarna inte är kvalitetssäkrade. Ny Risk!!

Status	Åtgärd
✓	<p>Arbeta för att förbättra service level agreement (SLA) i alla e-tjänster.</p> <p><i>Kommentar</i> Uppföljning och utvärdering har skett av alla komponenter i kedjan av processer som påverkar de e-tjänster som Folktandvården och dess patienter nyttjar. <i>Har åtgärden lett till önskad effekt?</i> Ja, vi har fått till ett SLA-villkor i ytterligare två stycken avtal för våra IT-system så att vi nu har det i samtliga avtal som avser de stora IT-systemen i Folktandvården. <i>Ska risken ingå i nästkommande års riskanalys?</i> Nej.</p>
✓	<p>Tydliga kravspecifikationer vid utveckling av nya digitala lösningar.</p> <p><i>Kommentar</i> Tydliga krav på IT-säkerhet finns med i utveckling av nya digitala lösningar inom Folktandvården. <i>Har åtgärden bidragit till önskad effekt?</i> Ja, IT-säkerhet kommer att vara en viktig del i det pågående arbete med att arbeta fram kravspecifikationer till upphandling av nytt tandvårdssystem.</p>
✓	<p>Tydliga kravspecifikationer ska finnas vid införande av nya digitala system inom Folktandvården. Säkerställa att kapaciteten i den tekniska IT-infrastrukturen är tillräckligt bra för att kunna hantera de nya digitala tjänsterna.</p> <p><i>Kommentar</i> Kvalitetssäkring av drift och förvaltning av både befintliga och nya digitala system pågår kontinuerligt. <i>Har åtgärden bidragit till önskad effekt?</i> Ja, detta finns med som en viktig del i den pågående upphandlingsprocessen för ett nytt tandvårdssystem. En av arbetsgrupperna i upphandlingsprojekt har i särskilt ansvar att bevaka så att kapaciteten i IT-infrastrukturen är tillräcklig god för att kunna hantera de nya systemen och de nya digitala tjänsterna som kommer bland via Inera och avser nationella tjänster.</p>

Medicinteknisk säkerhet

Risken att berörda verksamheter inom Folktandvården inte efterlever gällande lagstiftning rörande medicintekniska produkter (MTP).

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionservice, Område medicinsk teknik, anpassar system och utbildar berörda verksamheter i reviderad riktlinje och handbok medicintekniska produkter (MDR)</p> <p><i>Kommentar</i> <i>Har åtgärden bidragit till önskad effekt?</i> Ja, ledningssystem för MTP (medicintekniska produkter) på intranätet är publicerat. Tandtekniskt laboratorium har påbörjat dokumentationen i ledningssystemet för specialanpassade produkter. Samtliga områdeschefer, verksamhetschefer, enhetschefer och odontologiskt ansvariga tandläkare har fått genomgång av ny förordning.</p>

8.2 ISK-bedömning

Ändamålsenlighet	Ange Ja/Nej	Ev. kommentar/ Om förslag till förbättringar finns ange dem
Upplevs den interna styrningen och kontrollen som en integrerad del av planeringen, genomförandet, uppföljningen och förbättringen av verksamheten?	Ja	
Upplevs den interna styrningen och kontrollen bidra till en ändamålsenlig och lagenlig verksamhet; att verksamheten bedrivs i enlighet med krav a-e?	Ja	
Tillämpning	Ja	
Finns dokumentation att tillgå som visar hela processen för den interna styrningen? (identifiera framgångsfaktorer, värdera framgångsfaktorer, ta fram och besluta aktiviteter samt följa upp och utvärdera aktiviteter)	Ja	
Finns dokumentation att tillgå som visar hela processen för den interna kontrollen? (identifiera risker, värdera risker, ta fram och besluta åtgärder samt följa upp och utvärdera åtgärder)	Ja	

Den interna styrningen och kontrollen (ISK-processen) är en integrerad del av planeringen, genomförandet, uppföljningen och förbättringen av verksamheten inom nämndens ansvarsområde. Arbetet bidrar till att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och lagenligt, det vill säga i enlighet med krav a-e. ISK-processen är dokumenterad i enlighet med Riktlinjen för intern styrning och kontroll.

Den interna styrningen och kontrollen är ändamålsenligt utformad och det beslutade arbetssättet har tillämpats i verksamheten. Därmed bedöms den interna styrningen och kontrollen som tillräcklig.